

Gausdal Historielag

ÅRSMØTE 2008

Opptun grendahus, 09.03.2008 kl 1900

Saksliste

1. Valg av møteleder / møtesekretær
2. Årsmelding v/styreleder
3. Regnskap v/kasserer
4. Valg v/valgkomiteen
 - Leder for ett år
 - 2 styremedlemmer for tre år
 - Varamedlemmer til styret i nummerorden
 - 1 medlem til valgkomiteenFastsetting av styrehonorar for 2008

Gausdal Historielag

ÅRSMELDING 2008

Årsmøtet for 2006 ble holdt i Østre Gausdal prestegård søndag 11. mars med ca 50 frammøtte.

Styret har bestått av:

Alf Sanden ble valgt til leder for ett år

Det øvrige styret ser sånn ut etter konstituering:

Nestleder Kari Avlund - på valg 2010 - gjenværende 2 år

Kasserer Morten Kleiven - på valg 2008 - på valg

Sekretær Eva Aamodt - på valg 2010 - gjenværende 2 år

I løpet av året har Ingvar Kalrud og Eva Aamodt byttet roller av praktiske grunner og Ingvar Kalrud er nå sekretær.

Styremedlemmer:

Sverre Gran - på valg 2008 – på valg

Tor Kristian Nordvang - på valg 2009 - gjenværende 1 år

Ingvar Kalrud - på valg 2009 - gjenværende 1 år

Varamedlemmer: Velges hvert år

Amund Houm ·

Terje Krokvik ·

Svein Fyksen ·

Marit Hjelmstad

Revisorer: Velges hvert år

Knut Smidesang

Per Ole Nygård

Valgkomite:

Ragnhild Bjørge på valg 2008 - på valg

Ole Kvisberg på valg 2009 -1 år

Hans Skogvang på valg 2010 -2 år

Organisasjon

Det har vært holdt 5 styremøter i perioden og det har vært behandlet 35 saker. Historielaget har nå 369 medlemmer, hvorav 29 utenbygds og fem livsvarige medlemmer og fire Æresmedlemmer, Kjell Håkon Reistad, Arne Sand, Birgit Kraabøl og Marthe Stine Fyksen.

Gausdal Historielag er medlem av Gudbrandsdal Historielag, Gudbrandsdal Slekthistorielag og Oppland Historielag samt Landslaget for lokalhistorie

Gudbrandsdal Historielag virket i starten som en paraplyorganisasjon og pådriver for bygdehistorisk arbeid. Laget er nært knyttet til Dølaringen Boklag. Gudbrandsdal Slekthistorielag skal legge til rette for samarbeid mellom slektsgranskere utover kommunegrensene. Oppland Historielag er det tidligere Samarbeidsrådet for Historielaga i Oppland, kontaktledd og idebank for de lokale lag. Landslaget for lokalhistorie er et koordinerende ledd mellom lag og til vitenskapelige institusjoner, samt en interesseorganisasjon overfor styresmakter

Slektsgransking og fotoregistrering

Medlemsmøtene første mandag i måneden holdes i regi av Gunnar Rundtom som leder for slektsgranskinga. Tor Korsvold leder fotoregistrering. Det er jevnlig henvendelser om slektsforhold og utlån av fotografier.

Bilder og video/DVD

Av ting som har vært tatt opp er dataregistrering av fotosamlingen, kopiering av video for biblioteket over til DVD. Noen filmer bør det legges kommentarer til og dette krever mye tid. Historielaget har også en stor mengde videointervjuer som skulle vært ordnet/redigert men, som vi mangler folk til å hjelpe til med. Hvis dette kunne ordnes skal vi kunne tilby kopier av intervjuene til slektninger som måtte ha interesse av dette. Vi har også mottatt en gave fra Fredrikstad bestående av gamle bilder, film og fotoutstyr. Damen som har gitt det til oss har aner fra Svatsum og vi håper det også kan være bilder fra Gausdal der når vi får sett på det. (Se også skolehistoria)

Nasjonalbiblioteket i samarbeide med Preus fotomuseum holder på å ajourføre et register over fotografer over hele landet. I prinsippet kan alle som har hatt bilder på trykk, eller har vist slike på foredrag e.l. komme med. Vi er takknemlig for informasjon spesielt fra Vestre. Vi har sendt inn ei liste. Den har flest fra Østre.

Arkivarbeid

Historielagsarkivet i kjelleren i Østre Gausdal Prestegard får stadig tilsig av verdifullt stoff fra bygda. Stoff innkommet den seinere tid, er grovsortert og aksesjonsført. Pga Ulsrudarbeid gjenstår finsortering, ordning og katalogisering. Vi har et forskriftsmessig hvelv og en arkivinstruks i henhold til offentlighetslov, forvaltningslov og personregisterlov. Her oppbevares bygdehistorisk materiale i form av dokumenter, protokoller, brev, fotografier etc., med muligheter for utlån og innsyn etter fastsatte regler. Avlevering av materiale kan skje på medlemsmøtene den første mandagen i måneden, eller ved henvendelse til Kjell Håkon Reistad. Avlevering kan også skje til Opplandsarkivet på Maihaugen.

Eiendeler

Historielaget eier og disponerer både fast eiendom og løsøre. Ei brannpumpe, en likvogn og ei høypresse blir ivaretatt i den gamle Fjerdumslåven som Hans Seielstad gjenoppførte. Et treskeverk er oppbevart hos Ivar Bø. Nevnte gjenstander har sin opprinnelse i Østre Gausdal og hører hjemme her. Kalkbua i Forsetsæterlia ble gitt historielaget tidlig på 80-tallet. Den står på allmenning grunn, og Anton Sønsthage fikk beskjed om å rive bua da den ikke lenger hadde noen funksjon. Derfor ble historielaget kobla inn. Det kom til en ordning med at historielaget skulle slippe festeavgift mot å holde bua i orden.

Det er 7 år siden eiendommen Ulsrud ble testamentert til Gausdal Historielag. Gava omfatta garden og sætra med jord, skog, innbo og løsøre, kapital og verdipapirer. Vilkåret var at enheten skulle drives som bygdetun eller gardsmuseum.

Rosemaling

Maihaugen har bedt om hjelp til å registrere "rosemalere" i alle kommuner i Gudbrandsdalen med tanke på å utgi bok. De mener ikke bare rosemalere men egentlig dekorasjonsmalere. Her er vi avhengige av hjelp fra dere.

Kulturaktiviteter/ bokutgivelser

Historielaget har vært involvert i forberedelser til Aulestadspillet med en del historisk dokumentasjon. Vi var også representert ved åpningen av Bjørnsonvegen og i "Minnes du kveld" sammen med Bødal bygdehus hvor vi sto for fremvisningen av gamle filmer. Vi har også bidratt med bilder til Margareth og Ola Eggens bok fra Espedalen, som kom ut før jul.

Vi var også med ved Kittilbudagen 12. august og arrangerte for 7 år på rad Ulsruddagen den 5 august. Fra vår stand på Gausdalsdagen den 1. september ble Gausdalsminner nr 12 lansert, redigert av bokutvalget ved Ivar B. Blekastad. Boka er fortsatt en av bestselgerne både i Gausdal og på Lillehammer. Den bidrar betydelig til historielagets økonomi.

Bøker er å få kjøpt på slekts- og fotomøtene hver første mandag i måneden. Vi har også fått en ny ansvarlig for boksalg. Ivar Wold har tatt på seg oppgaven med administrasjon og salg av bøker for historielaget

Skolehistorienemda

består av en gruppe ledet av Torgunn Maurset. Medlemmene skriver hvert sitt avsnitt om de forskjellige skolene i bygda, og planen er at dette skal utgis i bokform høsten 2008. Det vil bli ei bok på ca 200 sider om skolehistorien i bygda.

I forbindelse med at Follebu skole skal bygges ut har vi tatt over alle skoleplansjer, ca 230, og avfotografert disse. Vi har også hentet alle undervisningsfilmer og andre bilder/video derfra som skulle vært ordnet. Her er mye av interesse for et skolemuseum. Når Fjerdrum og Engjom skoler senere skal utbygges må vi "redde" bilder og skolemateriell der også viss ikke det til da er etablert et skolemuseum.

Historielaget søkte kommunen om kr 50.000.- i økonomisk støtte til dekning av reiseutgifter m.m. for Skolehistorienemda. Vi fikk tildelt kr. 25.000.-

Kirkebøker

En gruppe ledet av Kjell Håkon Reistad arbeidet tidlig på 1990-tallet med å få skrevet av alle kirkebøkene for Gausdal og overføre dem til data. Dette arbeidet lå i mange år nede. Nå er dette arbeidet tatt opp igjen og det er lest korrektur og rettet opp feil. Det gjenstår en del arbeid før dette er fullført. Parallelt arbeides det med å finne praktiske og økonomisk forsvarlig måter å gjøre materialet tilgjengelig på. Vi tror at tiden har gått fra oss når det gjelder å gi ut dette i bokform, men vurderer å ha et sett tilgjengelig i Østre Gausdal prestegård og eventuelt å kunne lage utskrifter for de som ønsker det. Vi har heller ikke stor tro på å gi det ut på CD. Det vi anser for mest aktuelt er en eller annen form for bruk på internett, og der er det flere muligheter vi vurderer.

Internett

Historielaget har installert trådløst bredbånd i Østre Gausdal prestegård for bruk av internett. Dette er et veldig nyttig og nødvendig hjelpemiddel. for bl.a. slekts- og kirkebokgruppa.

Det arbeides også med endringer i forbindelse med hjemmesiden til historielaget. Vi vurderer bl.a. bytte av webhotell eller å opprette egen server. I tilfelle det siste blir løsningen håper vi å gjøre kirkebøkene tilgjengelig på egen server. Vi håper da at vi kan få en mer aktiv hjemmeside hvor vi også kan legge ut flere bilder og annen informasjon av interesse.

Minneplate – andre markeringer

I Svatsun har historielaget fått satt opp en minneplate med navnet på sabotørene fra Rjukan der de krysset veien i krigsdagene i 1943. De som har stått for arbeidet er Gunnar Bruvang og Gustav Klaape.

21 juni var det 70 år siden vår tidligere formann Amund Thallaug var født. Han omkom 5. august i 1988 i en ulykke hjemme på gården. Historielaget markerte 70 års dagen ved å sette blomster på grava.

Sverre Gran og Ingvar Kalrud har begge fylt 70 år siste året.

Marthe Stine Fyksen, bl.a. tidligere leder i historielaget, ble av Gausdal kommune tildelt Kulturprisen for sin mangeårige innsats for kulturen i Gausdal på et arrangement i Vestre Gausdal kirke fredag 21. desember. Vi gratulerer.

Ulsrud

Restaureringsarbeid og skogsdrift i Ulsrud

Med omfattende innsats av Kjell Håkon Reistad og hans hjelpere fikk sæterfjøset nødvendig oppretting og trygg grunn. Nødvendig graving ble utført av Simen Thallaug. Iver Hammershaug bidro under forarbeidet. Nils Petter Staum, broren Terje Staum og Hans Stensrud stilte opp med sin kompetanse og besørget et flott resultat. Sæterlåven som ble tatt ned for restaurering viste seg å være i så dårlig forfatning at det vil bli veldig dyrt å sette den opp igjen. Historielaget hadde fått tilbud om en annen låve, men for det første passet den ikke inn fordi den var for stor, og for det andre får vi ikke lov å sette den opp. Det er den opprinnelige låven som må restaureres og det vil komme oss på anslagsvis minst 200-300.000 kroner.

I bygda var det låvebrua på fjøset som sto for tur. Også her hadde Kjell Håkon Reistad atskillige timer, hjulpet av Asbjørn Nordlien og Tor Korsvold.

Informasjonstavle ved bommen kom på plass denne høsten. Andreas Aulstad besørget tekking med gammel spon på stolpetakene. Materialet ble gitt av Ivar Amund Aulstad og Arnfinn Barlund.

Innendørs i hovedbygningen kom arbeidsbenk på funksjonærrømmet (budeirommet) på plass, fint utført av Terje Krokvik.

Planlegging av amfi i treskelåven kom i siget. Her er det planlagt en liten teatersal.

I skogen ble tømmeravvirkinga påbegynt. Inntekten av denne vil gi oss et bidrag til å fortsette nødvendig vedlikehold og sikring av stedet.

Åpen Dag og gruppebesøk

Årets Åpen Dag i Ulsrud ble viet motorsager. Fast supplement er hvert år orientering og opplevelser innomhus samt kaffe- og vaffelsalg.

Motorsagutstillinga ble besørget av Olav Terje Kleiven, som viste en imponerende samling av 70 ulike sager fra distriktet. Film om hankekjøring hørte til. Det hele fikk plass på stalltrevet. Fra stalltrevbrua fortalte Iver Forseth motorsagas historie.

Antall besøkende lå på 60 -70, og været var uklanderlig!

Takk til ansvarlig for utstilling og til alle som bidro til for at arrangementet kunne gjennomføres! Gausdal Historielag vil også takke disse for utlån av motorsager:

Ole Arlien, Bjørn Berntsen, Gunnar Bruvang, Olav Dypdal, Torbjørn Fredriksen, Gausdal Hagemaskin-Service v/Arvid Pedersen, Terje Grimstad, Jan Ingar Hagen, Ole Petter Helleberg, Trond Husum, Tor Jacobsen, Kari Kirkebø, Olav Terje Kleiven, Bjørner Kolbu, Birgit Kraabøl, Morten Libakken, Harald Melbø, Tommy Midtlien, Iver Nordvang, Per Ole Nygaard, Lars Opheim, Kjell Håkon Reistad, Per Riise, Ole Ingvar Ringen, Ragnar Rognlien, Even Rudstuen, Skogbrukets Kurssenter v/Truls-Erik Johnsen, Vestre Gausdal Autosenter v/Jan Helge Haugen, Ole Voldbakken, Trond Ørslie.

Av gruppebesøk denne sommeren har vi hatt Gausdal Lion Kvinner og Gausdal Regnskapslag. Vi tar imot gjester så lenge det er snøfritt!

Vi loddet ut ei motorsag på Ulsruddagen. Det ble også solgt lodder på Gausdalsdagen på denne. Saga ble vunnet av Olav Koloen, Svingvoll.

Gausdal Tidende blir også i år delt ut til alle i Gausdal. Dette er 21 årgang og gir forkortet informasjon om virksomheten. I tillegg er det en artikkel, i år om Bjørnson og Frelsesarmeen i Gausdal.

Giroblanketten er i år forsøksvis plassert på utsiden i håp om at flere ser og bruker den. Vi har de siste årene sendt ut purring til rundt 150 medlemmer. Dette burde være en unødvendig utgift. Bruk blanketten og vær vennlig å benytte denne før 1. mai. Et stadig tilbakevendende problem er at mange ikke oppgir navn på innbetalingen og da vet ikke kassereren hvem det er som har betalt. **Husk skriv tydelig navn på betaler.**

Gausdal Historielag takker for all velvilje, støtte og interesse